

Beslut för bildande av naturreservatet Skavberget

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Skavberget
NVR-id:	2053364
Kommun:	Ragunda
Län:	Jämtland
Vägkarta:	150 Sundsvall
Lägesbeskrivning:	12 kilometer sydost om Bispgården
Centrumkoordinater:	N: 6977224 E: 577809 (SWEREF99 TM)
Fastigheter:	Del av Österåsen 1:48 och Österåsen 1:76
Markägare:	Enskilda markägare
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	50,2 hektar, varav 49,4 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	3
Föreskrifter	5
Undantag från föreskrifterna	6
Skötselplan	7
Redogörelse för ärendet	7
Ärendets beredning	7
Synpunkter på förslaget till beslut	7
Länsstyrelsens bedömning	8
Bedömning och motivering	8
Naturvärdesinventeringar	9
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	9
Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster	9
Konsekvensutredning	10
Upplysningar	11
Bilagor	12

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Skavberget**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskog, bestående av grandominerad barrskog med bitvis stort lövträdsinslag ska bevaras, liksom områdets ekosystem och artrikedom.

Syftet ska uppnås genom fri utveckling i kombination med småskalig avveckling av granar i lövträdsrika områden.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Grandominerad naturskog präglad av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Äldre lövträds succession med påtagligt inslag av aspar.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Beskrivning av området

Naturreservatet Skavberget är drygt 50 hektar stort och ligger i Ragunda kommun, cirka 12 kilometer sydväst om Bispgården och 5 kilometer nordväst om Korsåmon. Naturreservatet utgör ett parti av Skavbergets sydöstra del. Det inkluderar även ett område kring Skavån, vilken rinner i dalgången öster om Skavberget. Området är beläget cirka 1 kilometer väster om Högsta kustlinjen i Indalsälvens dalgång och ligger inom den naturgeografiska regionen ”vågig bergkulleterräng”. Berggrunden består av gnejs vilket är en relativt svårvittrad och näringsfattig berggrund. Jordarten består av moig morän. I flera fuktiga och blöta partier märks att moränen håller ett visst inslag av kalk eller annan basisk mineral. Området ligger huvudsakligen i en östvärd sluttning med ett par fristående höjder och två tydliga bäckdalar som leder ner till Skavån. I väster finns naturreservatets högst belägna del, cirka 350 meter över havet, och området kring Skavån är den lägst belägna delen, cirka 260 meter över havet. Området ligger precis ovan Högsta kustlinjen.

Nästan hela naturreservatet utgörs av skogsmark som är opåverkad av modernt skogsbruk. Skogen har till största del en tydlig naturskogsprägel trots att det finns gott om spår efter äldre dimensionsavverkning. Området är historiskt brandpräglat och har tidigare troligen varit talldominerat i stora delar. Numera är området till största delen grandominerat, vilket kan vara en effekt av långvarig frånvaro av naturliga skogsbränder samt av att det främst var tallar som togs ut vid dimensionsavverkningen för omkring 100 år sedan.

Stora delar av området domineras av 100–150 årig granskog som på flera ställen skapat relativt stora mängder död ved genom självgallring och andra naturliga processer. I dessa delar finns även ofta inslag av betydligt äldre träd, både av granar och tallar. Andra delar av naturreservatet domineras av tydligt äldre granskog, särskilt i lite fuktigare partier. I dessa områden är det oftast gott om gamla träd och granlångor i alla nedbrytningsklasser. Längs bäckar och i andra svackor är näringstillgången ofta god vilket avspeglas i grova och högväxta granar och en örtrik markvegetation. Trots att de mer näringsrika delarna sällan hyser äldre granskogsbestånd så har de relativt rikligt med död ved som ofta även är av grövre dimensioner.

Naturreservatet ligger i en större naturligt lövträdsrik trakt. Inslaget av medelålders till äldre lövträd är generellt högt i hela området. Björk, asp och sälger nästan överallt karaktär åt området, såväl i fuktiga och näringsrika granskogssvackor som på mer talldominerade och ljusöppna höjder. I vissa mindre partier utgör lövträden mer än en tredjedel av trädsiktet. Död ved av lövträd förekommer men oftast i ganska liten utsträckning.

I vissa områden, särskilt i höjdlägen, är tall det dominerande trädslaget. Äldre tallar förekommer även som spridda överståndare i stora delar av naturreservatet. Det finns gott om brandspår i tallstubbar, inte sällan ses där spår av två och ibland ännu fler bränder. Levande tallar med brandljud förekommer sporadiskt.

Bland naturvårdsarter knutna till gran som hittats i naturreservatet finns framför allt en stor mångfald av primära vedsvampar, vilka kommer in i ett relativt tidigt skede efter att granarna försvagats eller dött. Bland dessa kan nämnas harticka (*Innonotus leporinus*), kötticka (*Leptoporus mollis*) och blackticka (*Junghuhnia collabens*). Där finns även ett flertal epifytiska arter knutna till gamla, levande träd och ett stabilt och fuktigt mikroklimat, till exempel garnlav (*Alectoria sarmentosa*), violettgrå tagellav (*Bryoria nadvornikiana*) och gammelgransskål (*Pseudographis pinicola*). Bland naturvårdsarter knutna till lövträd lägger man först märke till de stora mängderna lunglav (*Lobaria pulmonaria*) som ofta draperar sälgar och aspar, och i ovanligt stor utsträckning även växer på björk. På många sälgar växer även den fridlysta dofttickan (*Haploporus odoratus*).

En liten del av Skavån ingår i naturreservatet. Skavån är klassat som ett värdefullt vattendrag med värdefulla lek- och uppväxtområden för öring och harr. Den ingående delen är meandrande och relativt lugnflytande med en del myrmark intill.

Genom området går en kraftledning i sydväst-nordostlig riktning. Kraftledningsgatan utgörs av lövträdsrik ungskog som röjs med jämna mellanrum. Den sydostvända skogskanten mot kraftledningen är solexponerad och där har det skapats en del ljusöppna tall- och lövträdsmiljöer av visst naturvårdsintresse, bland annat för insekter.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen, bilaga 3. Artförteckning finns i bilaga 4.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
6. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
7. införa för området främmande växt- eller djurart,
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

9. rensa dike,
10. riva bäverdammar eller bäverhyddor.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar anläggs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på karta, bilaga 1,
3. röjning, plockhuggning och ringbarkning av gran för att gynna löv,
4. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
5. undersökning och dokumentation av mark, vatten, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning,
- c) jakt och fiske enligt gällande lagar och bestämmelser, förutom rivning av bäverdammar,
- d) underhåll av befintligt jaktorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jaktorn med ett nytt,
- e) rättighetshavare att besiktning och utföra normalt underhåll av befintliga luftledning, markerade på karta, bilaga 1, i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen ska A och C-föreskrifterna ovan inte heller utgöra hinder för:

- f) uppförande av jaktorn på ny plats,
- g) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- h) genomföra vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

År 2014 fick Länsstyrelsen information om områdets höga naturvärden efter att Skogsstyrelsen registrerat en nyckelbiotop i området 2013. Mellan åren 2014–2020 har Länsstyrelsen inventerat området vid flera tillfällen.

Länsstyrelsen beslöt 2019 att föreslå Skavberget som naturreservat, utifrån en ökad kännedom om naturvärdena i området samt att områdets naturvärden är prioriterade enligt den nya strategin *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark* från 2005, reviderad 2017. År 2020 godkändes området till Naturvårdsverkets fördelningsplan och värderingsuppdrag, förhandlingsuppdrag och lantmäteriuuppdrag kunde beställas. Efter att ett mindre område avverkats gjordes en gränsändring. Inmätningssuppdraget hade vid tillfället för avverkningen inte påbörjats och kunde korrigeras efter den nya gränsen. År 2022 gjorde en ny beställning av värderingsuppdrag och förhandlingsuppdrag eftersom tidigare utförande konsultfirmor inte ingick i den nya upphandlingen.

Uppdragen att värdera objektet och sköta förhandlingen har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingar slutfördes och överenskommelser om inträngsersättning med berörda markägare ingicks under 2022.

Under 2023 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom åtta yttranden till Länsstyrelsen, varav två med synpunkter och sex med meddelande om att de avstår yttrande.

Synpunkter inkom från Sametinget om att det är viktigt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar samisk markanvändning. I beslutet för naturreservatet inskrivet att föreskrifter inte ska innebära inskränkning i samernas rättigheter enligt gällande lagstiftning.

Synpunkter inkom från Naturskyddsföreningen om att naturreservatet bör utökas med utvecklingsmark, bestående av ett hygge med aspföryngring, som ligger i anslutning till naturreservatet. Länsstyrelsen bedömer att nuvarande gränsdragning kvarstår för att inte starta om bildningsprocessen på nytt. De högsta naturvärdena säkerställs med nuvarande gränsdragning.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömning och motivering

Naturreservatet Skavberget utgör ett ur naturvärdessynpunkt mycket värdefullt och artrikt skogsområde bestående av variationsrik barrnatskog med ett stort inslag av lövträd. Detta är idag ett ovanligt inslag i svenska skogar till följd av det moderna skogsbruket.

Området är beläget inom en av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen gemensamt utpekad värdetrakt, med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för barrskog med hög lövandel. I sådana landskapsavsnitt finns täthet av värdekärnor med djur- och växtliv samt biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer. Detta innebär att området trots sin relativt ringa storlek ändå i ett landskapsperspektiv hyser en hög grad av långsiktig ekologisk funktionalitet. Särskilt värdefullt i det perspektivet är områdets stora inslag av lövträd, då omgivande värdetrakt är naturligt lövrik med mycket höga naturvärden och artförekomster kopplade just till lövträd. Sena lövsuccessioner på frisk mark i boreal zon är en underrepresenterad skogstyp både nationellt och i länet. Endast mindre partier av naturreservatet är dock tillräckligt lövrika för att uppfylla kriterierna för en sådan lövsuccession, men Länsstyrelsen bedömer ändå att områdets lövrikedom är en viktig faktor för att prioritera området för formellt skydd. Större delen av naturreservatet utgörs även av registrerad nyckelbiotop. Båda de ingående fastigheterna klassas med god marginal som ”nyckelbiotopsrika brukningsenheter”. Både områden inom värdetrakter och de prioriterade skogstyperna sena lövsuccessioner och ”nyckelbiotopsrika brukningsenheter” ska prioriteras för formellt skydd enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark* från 2005, reviderad 2017.

För att förhindra åtgärder, särskilt olika former av skogsskötsel, som kan skada områdets naturvärden, krävs att området får ett långsiktigt skydd. Områdets storlek och höga virkesinnehåll medför att ett frivilligt skydd utan ekonomisk ersättning från statens skulle innebära en orimligt stor uppoffring från markägarna, vilket även har framförts av de berörda markägarna. Länsstyrelsen bedömer att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att på lång sikt bevara och utveckla områdets höga naturvärden.

Trots att området har en historik av upprepade skogsbränder och ett historiskt mer talldominerat skogsbestånd bedömer Länsstyrelsen att de nu prioriterade naturvärdena framför allt är knutna till granskogsmiljöer och till lövträd. De prioriterade bevarandevärdena knutna till gran bevaras och utvecklas bäst genom fri utveckling utan omfattande skötselåtgärder. De prioriterade bevarandevärdena knutna till löv är en del i en naturligt lövrik succession där naturvärdena förändras i takt med att lövträden blir äldre och minskar i antal när den lövträdsrika generationen gradvis går ut. För att till viss del förlänga successionsfasen och för att kunna gynna mer ljus- och värmeälskande arter på lövträd så bedömer Länsstyrelsen att en småskalig utglesning av trädskiktet genom avveckling av granar är en lämplig förvaltningsåtgärd kring vissa lövträd eller lövträdsbestånd.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *levande sjöar och vattendrag* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Länsstyrelsen har utfört egna naturvärdesinventeringar och även låtit utföra en riktad insektsinventering med fokus på brokig aspmycelbagge, dock utan fynd av insektsarten inom reservatet.

Skogsstyrelsen har tre registrerade nyckelbiotoper inom området; N 1135–2013, N 14796–1996 och N 14380–1996, vilka är 45,2, 4,9 respektive 3,6 hektar. Den förstnämnda nyckelbiotopen ligger inom naturreservatet, med en mindre yta precis utanför naturreservatets gräns, och de två sistnämnda nyckelbiotoperna påverkar endast reservatet delvis. Nyckelbiotoperna utgörs av barnnaturskog och naturlig skogsbäck. Totalt 47,8 hektar av naturreservatet är registrerade nyckelbiotoper.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet ingår i område av riksintresse för rennäring (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). För att värna riksintresset för rennäring ska särskild hänsyn tas till renbetet. Att skogsmarken, i och med bildande av naturreservat, skyddas mot avverkning bedöms ha en positiv inverkan för renbetet på landskapsnivå.

Gällande översiktsplan för Ragunda kommun antogs 2006. Översiktsplanen anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området. Enligt *Vindkraft i Ragunda kommun, Tillägg till översiktsplan från 2006*, finns inga aktuella planer för vindkraftverk i området. Naturreservatet ligger inom ett område där vindkraftutbyggnad ej tillåts, förutom så kallade gårdsverk. Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som är grunden till vår välfärd och livskvalitet. Bildandet av Skavberget naturreservat har inverkan på ett flertal ekosystemtjänster. I tabell 1 listas de ekosystemtjänster som långsiktigt bedöms påverkas av naturreservatsbeslutet

Att bevara biologisk mångfald i betydelsen av en mångfald av livsmiljöer, arter och gener ger med stor sannolikhet en positiv påverkan på de flesta av ekosystemtjänsterna. Detta eftersom det inte alltid är känt hur arterna interagerar och vilka arter som kan vara nyckelarter eller hörnstenar i att upprätthålla de funktionella ekosystem som ligger till grund för ekosystemtjänster. Biologisk

mångfald finns endast med under kategori ”Stödjande” i tabell 1 men får ses som en viktig del av alla kategorier.

Att formellt skydda natur kan vara negativt för vissa ekosystemtjänster. Inom ramen för regeringens beslutade miljömål har miljö kvalitetsmål och konkreta etappmål satts upp för bland annat formellt skydd av natur. I samband med detta har en övergripande bedömning gjorts av påverkan för vissa ekosystemtjänster såsom till exempel produktion av skogsråvara. En nationell politisk avvägning mellan till exempel virkesuttag och bevarande av skogar med höga naturvärden är alltså redan gjord.

Tabell 1. Bildandet av Skavberget naturreservatets långsiktiga effekt på ekosystemtjänster där P står för en överlag positiv effekt och N står för en överlag negativ effekt på berörd ekosystemtjänst.

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
Stödjande	Primärproduktion där växter och bakterier omvandlar oorganiska ämnen till organiska ämnen.	P
	Biologisk mångfald inklusive bevarande av livsmiljöer, hotade arter och andra arter samt genpooler.	P
	Biogeokemiska kretslopp där ekosystemen bidrar till cirkulation av grund- och näringsämnen samt vatten.	P
Reglerande & bevarande	Biologisk städning, inklusive vattenrening, samt återföring av mineraler och näringsämnen via mikroorganismer, svampar, växter, djur och alger.	P
	Global klimatreglering genom kolbindning, det vill säga upptag av koldioxid, utförd av växter och mikroorganismer.	P
	Pollinering och fröspridning via insekter, fåglar och andra djur.	P
Försörjande	Virke.	N
	Jakt, bär- och svamplockning samt rennäring.	P
	Bioenergi från skog.	N
Kulturella	Uppskattning av naturen av etiska skäl och som inspirationskälla samt ett naturarv för att bevara naturens egenvärden för framtida generationer.	P
	Estetiska värden där egenskaper hos naturmiljöer möjliggör estetiska naturupplevelser.	P

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Detta beslut påverkar inte rätten till renskötsel på annans mark.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Organiserad verksamhet är tillåten inom naturreservatet, under förutsättningen att själva aktiviteten som bedrivs inte förbjuds i reservatsföreskrifterna och / eller av andra lagar och bestämmelser. Organiserad verksamhet är när en lärare eller ledare för en organisation/företag planerar att genomföra ett arrangemang med deltagare enligt förutbestämd plan/färdväg/rutt. Det är organisatörens ansvar att bedöma hur planerade aktiviteter kan komma att påverka naturen och andra utövare, samt känna till naturreservatets föreskrifter och naturvärden, miljöbalkens kunskapskrav samt skyldigheter och försiktighetsmått som följer av allemansrätten. Organisatören kan alltid kontakta naturreservatets förvaltare för att rådgöra om hur verksamheten bäst kan genomföras inom naturreservatet.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13–18 §§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- terrängkörning, inklusive barmarkskörning, enligt 1 § terrängkörningslagen,

Vid terrängkörning, med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen samt enligt undantag från föreskrifter ska fordon och färdväg väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Vid vistelse i naturreservatet är det viktigt att observera att utöver att följa naturreservatets föreskrifter ska även föreskrifter och förbud enligt andra gällande lagar följas.

Bilagor

Nr.	Undernivå nr.	Typ av bilaga	Beskrivning
1.		Beslutskarta	Visar naturreservatets gränser samt för vilka anläggningar och ledningar som naturreservatets föreskrifter gäller.
2.		Översiktskarta	Visar var i Jämtland som naturreservatet ligger.
3.		Skötselplan	
	3a	Skötselplankarta	Skötselplankarta som visar var naturvärden i naturreservatet ska skötas av förvaltningen.
4.		Artförteckning	Förteckning över inventerade arter i naturreservatet.

Länssstyrelsen
Jämtlands län

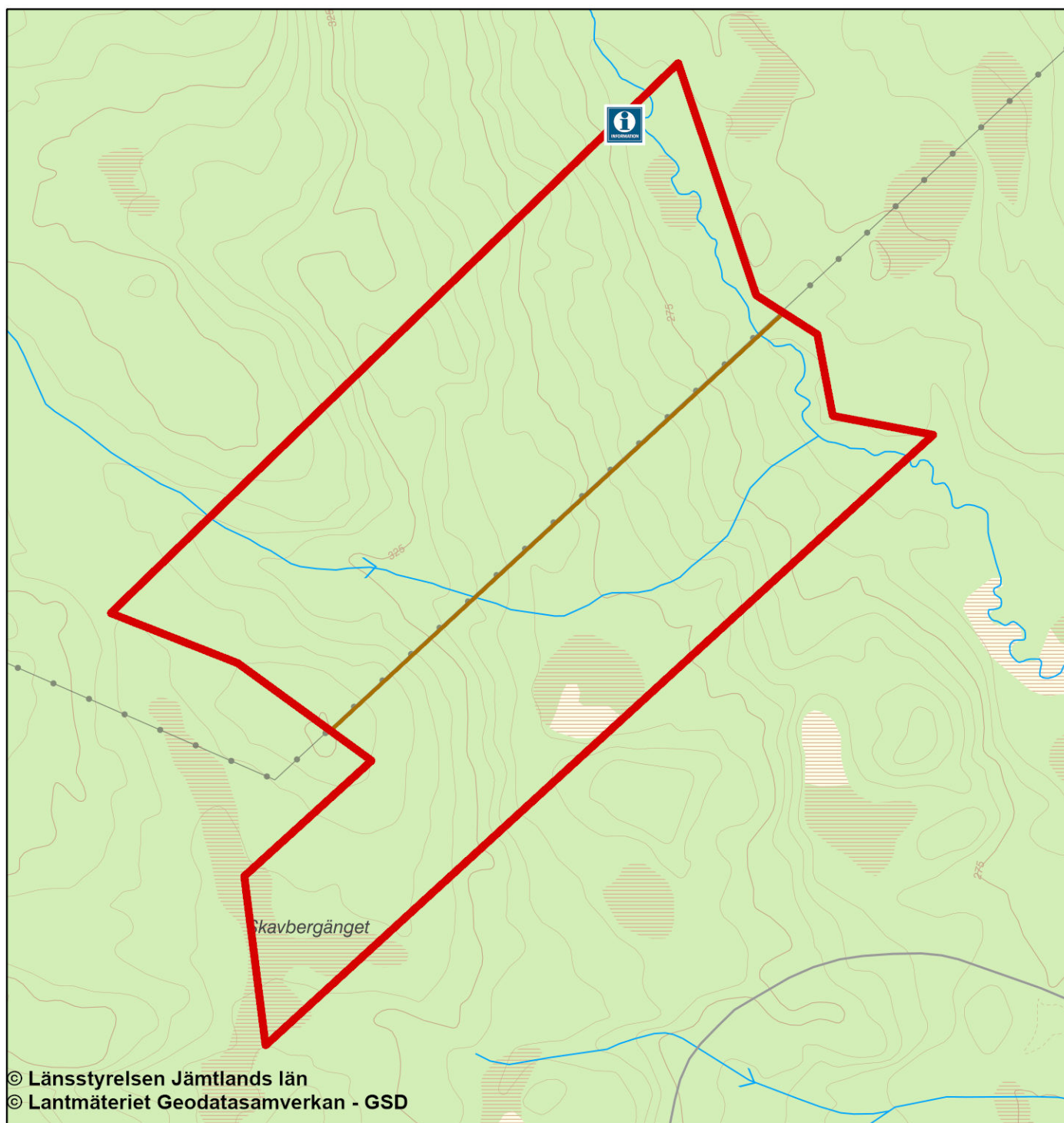
Dnr: 511-8505-2022

Bilaga 1

2023-11-13

Naturreservatet Skavberget

Beslutskarta

© Länssstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

- Gräns för naturreservatet Skavberget
- Informationstavla som omfattas av föreskrift B2
- Luftledning som omfattas av undantag e)

0 0,25 0,5 km

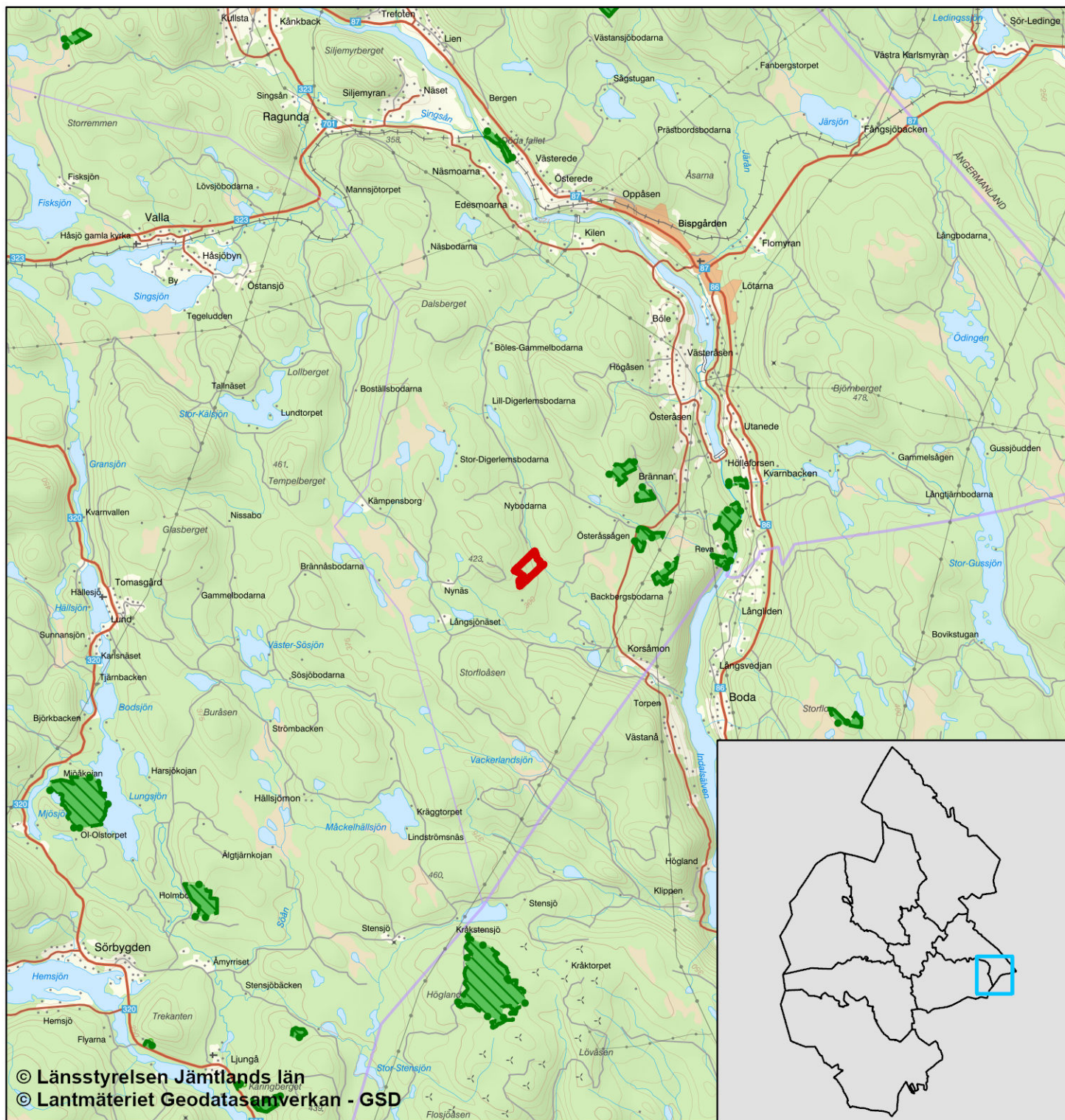
Skala: 1:7 500

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Naturreseptatet Skavberget Översiktskarta

- Gräns för naturreseptatet Skavberget
- Övriga naturreseptat

0 10 Km

Skala 1:200 000

Skötselplan för naturreservatet Skavberget

Innehållsförteckning

Skötselplan för naturreservatet Skavberget.....	1
BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer	5
PLANDEL	6
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	6
Skötselområde A – Grannaturskog med högt lövinslag (50,2 hektar).....	6
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	7
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	8
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	8
Övriga uppgifter.....	8
Uppföljning	8
Tillsyn.....	8
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	9
Källförteckning	9

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskog, bestående av grandominerad barrskog med bitvis stort lövträdsinslag ska bevaras, liksom områdets ekosystem och artrikedom.

Syftet ska uppnås genom fri utveckling i kombination med småskalig avveckling av granar i lövträdsrika områden.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Skavberget
Län	Jämtland
Kommun	Ragunda
Fastigheter	Del av Österåsen 1:48 och del av Österåsen 1:76
Markägare	Enskilda markägare
Areal	50,2 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

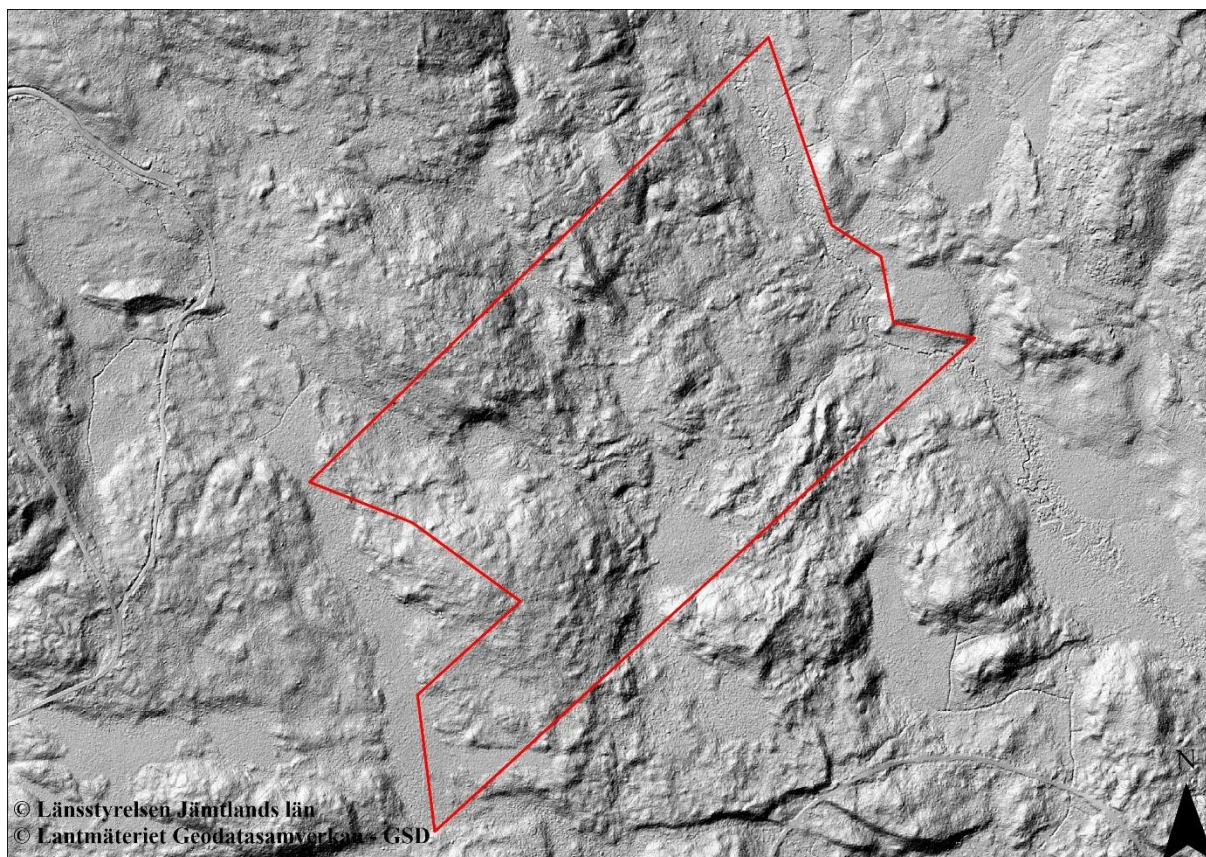
Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet Skavberget ligger i Ragunda kommun, cirka 12 kilometer sydväst om Bispgården och 5 kilometer nordväst om Korsåmon. Naturreservatet utgör ett parti av Skavbergets sydöstra del. Det inkluderar även ett område kring Skavån, som rinner i dalgången öster om Skavberget. Området är drygt 50 hektar stort och innefattar flera olika naturtyper, vilka beskrivs mer ingående under rubriken "Plandel".

Geologiska förhållanden

Området är beläget cirka 1 kilometer väster om Högsta kustlinjen i Indalsälvens dalgång och ligger inom den naturgeografiska regionen som kallas "vågig bergkulleterräng". Berggrunden består av gnejs vilket är en relativt svårvittrad och näringsfattig berggrund. Jordarten består av moig morän. I flera fuktiga och blöta partier märks att moränen håller ett visst inslag av kalk eller annan basisk mineral. Området ligger huvudsakligen i en östvärd sluttning. Där finns ett par fristående höjder och två tydliga bäckdalar som leder ner till Skavån. I väster finns naturreservatets högst belägna del, cirka 350 meter över havet, och området kring Skavån är den lägst belägna delen, cirka 260 meter över havet.

Figur 1. Höjdskuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer inom naturreservatet Skavberget.

Skogen

Stora delar av området domineras av 100–150 årig granskog som på flera ställen skapat relativt stora mängder död ved genom självgallring och andra naturliga processer. I dessa delar finns även ofta inslag av betydligt äldre träd, både av granar och tallar. Andra delar av naturreservatet domineras av tydligt äldre granskog, särskilt i lite fuktigare partier. I dessa områden är det oftast gott om gamla träd och granlågor i alla nedbrytningsklasser. Längs bäckar och i andra svackor är näringstillgången ofta god vilket avspeglas i grova och högväxta granar och en örtrik markvegetation. Trots att de mer näringsrika delarna sällan hyser äldre granskogsbestånd så har de relativt rikligt med död ved som ofta även är av grövre dimensioner.

Naturreservatet ligger i en större naturligt lövträdsrik trakt. Inslaget av medelålders till äldre lövträd är generellt högt i hela området. Björk, asp och sälg ger nästan överallt karaktär åt området, såväl i fuktiga och näringsrika granskogssvackor som på mer talldominerade och ljusöppna höjder. I vissa mindre partier utgör lövträden mer än en tredjedel av trädskiktet. Död ved av lövträd förekommer men oftast i ganska liten utsträckning.

I vissa områden, särskilt i höjdlägen, är tall det dominerande trädslaget. Äldre tallar förekommer även som spridda överståndare i stora delar av naturreservatet. Det finns gott om brandspår i tallstubbar, inte sällan ses där spår av två och ibland ännu fler bränder. Levande tallar med brandljud förekommer sporadiskt.

Naturvårdsarter

I artförteckningen anges flertalet naturvårdsarter funna i naturreservatet Skavberget. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppet naturvårdsarter återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Totalt är 18 rödlistade arter funna i området, varav fyra är sårbara (VU) och 14 är nära hotade (NT). Se separat artförteckning i bilaga 4 för vidare information.

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Nästan hela naturreservatet utgörs av skogsmark som är opåverkad av modernt skogsbruk. Skogen har till största del en tydlig naturskogsprägel trots att det finns gott om spår efter äldre dimensionsavverkning. Området är historiskt brandpräglad och har tidigare troligen varit talldominerat i stora delar. Numera är området till största delen grandominerat, vilket kan vara en effekt av långvarig frånvaro av naturliga skogsbränder samt av att det främst var tallar som togs ut vid dimensionsavverkningen för omkring 100 år sedan.

Rennäring

Området där naturreservatet är beläget nyttjas för renskötsel och utgör kärnområde av riksintresse för rennäring (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). Naturreservatet ligger inom Jijnjevaerie, Ohredakhe och Raedtievaerie sameby.

Friluftsliv

Området används, så vitt Länsstyrelsen känner till, huvudsakligen för jakt. Skavån nyttjas endast sparsamt för fiske. Naturreservatet nås lättast till fots längs med Skavån från vändplanen som ligger cirka 350 meter nordväst om naturreservatets gräns.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Grandominerad naturskog präglad av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Äldre lövträdssuccession med påtagligt inslag av aspar.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. Inga sådana arter eller livsmiljöer är kända inom naturreservatet men Länsstyrelsen har ändå tagit vissa ÅGP i beaktande i skötselplanen (tabell 1) då området ligger i en lövrik värdetrakt och har en gynnsam miljö för dessa arter. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 1. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har hittills noterats i området. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid och gamla aspar (<i>Populus tremula</i>) och kontinuerlig tillförsel av död aspved förväntas i området samt att lövgynnande skötsel föreslås, så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen. Området har en gynnsam miljö för den starkt hotade arten karelsk barkfluga (<i>Xylomya czekanovskii</i>).
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då gamla björkar (<i>Betula spp.</i>) är relativt vanliga i naturreservatet och kontinuerlig tillförsel av död björkved förväntas i området samt att lövgynnande skötsel föreslås, så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Sällsynta skapanior på tidvis översvämmad ved	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då den starkt hotade arten Timmerskapania (<i>Scapania apiculata</i>) är funnen i Skavån i närheten av reservatet, så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har ett skötselområde (A) som utgörs av grandominerad naturskog med högt lövinslag.

Skötselområde A – Grannaturskog med högt lövinslag (50,2 hektar)

Beskrivning

Naturreservatet utgörs av grandominerad naturskog med högt lövinslag där naturvärdena främst är knutna till områdets bäckmiljöer, stor mängd död ved, äldre träd samt det höga inslaget av lövträd, huvudsakligen av asp. Området har tidigare varit präglad av brand, men idag är naturvärdena främst knutna till intern beståndsdynamik.

Skogen i området varierar mellan 100–150 år, men har inslag av gamla träd som är över 200 år. Granen är det dominerade trädslaget i de flesta partierna och producerar relativt stora mängder med död ved genom naturliga processer. I de fuktigare partierna är det ett tydligt inslag av gamla granar och död ved i varierande nedbrytningsgrad. Många av artfynden är knutna till gran, bland annat de primära vedsvampar som är beroende av försvagad eller nyligen död gran, eller de epifytiska lavarna som kräver ett stabilt och fuktigt mikroklimat. I vissa partier är granarna rikligt draperade i hänglavar. Inslaget av medelålders till äldre lövträd är generellt högt i hela området, med asp, björk och sälg, som i vissa områden utgör mer än en tredjedel av trädskiktet. Lövträden finns såväl i de fuktiga, näringsrika gransvackorna och på de mer talldominerade höjderna. Det finns inslag av riktigt gamla aspar som är över 200 år, varav vissa har brandljud. Däremot saknas det yngre lövträd i stort, förutom en smal strimma i den västra delen av området. Död ved av lövträd förekommer i relativt små mängder.

På höjderna, där marken är magrare är tallen fortfarande det dominerande trädslaget. Terrängen är i många av de talldominerade delarna storblockig och torrare, där olika marklavar utgör stora delar av bottenskiktet. Majoriteten av naturreservatet har troligen varit talldominerat en gång i tiden, men som en konsekvens av avsaknad av bränder har tallarna försvunnit och granen har etablerat sig väl. Trots granens dominans finns det kvar tallöverståndare genom hela området. Det finns gott om brandspår i tallstubbar och en sporadisk förekomst av levande tallar med brandljud.

Skavån med en anslutande bäck rinner genom området. Näringstillgången i dessa områden är god, vilket indikeras av ett örtrikt fältskikt med låg och högorter i den omkringliggande vegetationen. Här dominerar högväxt och grov gran som producerar rikligt med död ved, ofta i grövre dimensioner.

Figur 2. Skötselområde A: Grannaturskog präglad av intern beståndsdynamik (vänster bild). Talldominerat höjdläge (bild i mitten) samt lunglavsbevuxen (*Lobaria pulmonaria*) asp (*Populus tremula*; höger bild).

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av grandominerad naturskog med inslag av öppnare tallskog och lövrika partier. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. I de lövrika partierna ska det finnas rikligt med äldre lövträd och granen ska glesas ut i nog stor utsträckning för att en förnygring av löv ska vara möjlig. Skötselområdets hydrologi ska vara naturlig, vilket är särskilt viktigt för de fuktiga partierna intill bäckmiljön. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter (se bilaga 4), främst inom artgrupperna svampar, mossor, lavar, insekter samt hålhäckande fåglar till ovanstående naturtyp. Arealen barrblandskog präglad av intern dynamik ska vara 50,2 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Fri utveckling och avveckling av granar i lövrika partier

Skötselåtgärder

- Försiktig röjning, plockhuggning och ringbarkning av granar vid behov för att gynna löv. Eventuellt utgallrade träd och röjningsrester lämnas i beståndet.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och djur genom jakt.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Skavberget är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast för jakt. Utflykter för svamp och bärplockning sker inte i någon större omfattning i dagsläget. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck/ett högre antal besökare.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Skavberget finns i tabell 2.

Tabell 2. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Skavberget samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Hela naturreservatet	Lövgynnande skötsel.	1	Vid behov	Återkommande vid behov
Hela naturreservatet	Undanröjande av främmande arter.	1	Vid behov	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla.	1	Inom 1 år	Underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske i naturreservatet för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45
- Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31
- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.
- Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.
- Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.
- Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.
- Ragunda kommun 2006. Översiktsplan för Ragunda kommun.
- Ragunda kommun 2009. Vindkraft i Ragunda kommun Tillägg till Översiktsplan
- Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.
- Sveriges Geologiska Undersökning 1984. Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n.

Källor på internet

- Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
- Lantmäteriet, Historiska kartor: Generalstabskartan Indal, 74-1 NV, 1901, Indal, 74-5 NV, 1936, Indal, 74-7 NV, 1957, samt Ekonomiska kartan Backbergsbodarna 18G5h67, 1967 <https://historiskakartor.lantmateriet.se/>
- Naturvårdsverket. EU:s direktiv för biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/>.
- Naturvårdsverket. Biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/>
- Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.
- Naturvårdsverket. Vägledning för arbetet med att bilda naturreservat. <http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>
- Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen
<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlister i Sverige. www.artfakta.se.

Övriga källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatas 2022-10-27. ©
Sveriges geologiska undersökning (SGU)

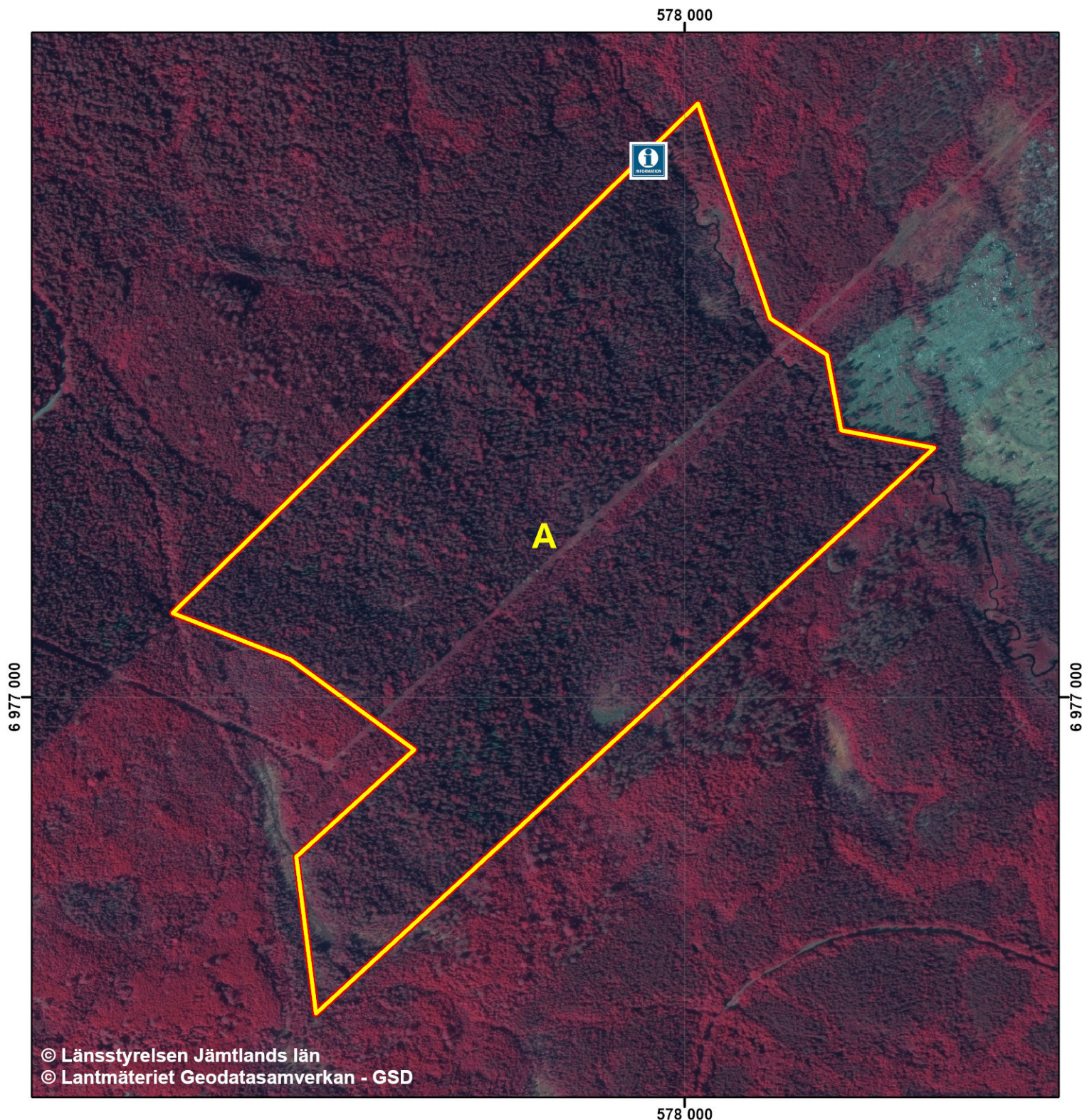
Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatas 2022-10-27. © Sveriges
geologiska undersökning (SGU)

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Skavberget Skötselplankarta

 Gräns för naturreservatet Skavberget

 Skötselområde A

Informationstavla som omfattas av föreskrift B2

0 500 m

Skala 1:7 500

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Bilaga 4. Artförteckning naturreservatet Skavberget

I artförteckningen nedan anges naturvårdsarter som hittills registrerats i naturreservatet Skavberget. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppen återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Förklaring till kolumnen "Typ":

- Rödlistekategorier enligt Rödlistade arter i Sverige 2020: VU - sårbar, NT - nära hotad.
- § - Skyddad enligt Artskyddsförordningens (SFS 2007:845) paragrafer 4, 7, 8 och/eller 9.
- S - Arten är en signalart enligt Skogsstyrelsen
- N2 - Arten ingår i Natura 2000 Art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet
- P - prioriterad art i Skogsvårdslagen SKSFS 2014:7. Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen. 2014, (Skogsstyrelsens författningssamling)
Jönköping: Skogsstyrelsen.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Typ	Indikerar	Kommentar
Kärlväxter				
Nordisk stormhatt	<i>Aconitum lycoctonum</i> <i>subsp. septentrionale</i>	S		
Svart trolldruva	<i>Actaea spicata</i>	S	Kalk	
Vispstarr	<i>Carex digitata</i>	S	Kalk	
Kärrfibbla	<i>Crepis palludosa</i>	S		
Tibast	<i>Daphne mezereum</i>	S	Kalk	
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	VU, §, S		
Torta	<i>Lactuca alpina</i>	S		
Strutbräken	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	S		
Kransrams	<i>Polygonatum verticillatum</i>	S	Kalk	
Måbär	<i>Ribes alpinum</i>		Kalk	
Mossor				
Vedtrappmossa	<i>Anastophyllum</i> <i>hellerianum</i>	NT, S		
Kranshakmossa	<i>Rythidadelphus triquetrum</i>			Kalkgynnad men ej indikator
Lavar				
Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT, S		Ofta rikligt. Även fertil

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Typ	Indikerar	Kommentar
Kattfotslav	<i>Arthonia leucopellea</i>	S		Ovanlig i Jämtland
Violettgrå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT, S		
Dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>	NT, S		
Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT, S		
Gammelgranslav	<i>Lecanactis abietina</i>	S		Ovanlig i Jämtland
Skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>	S		
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT, S		Rikligt. Även ofta på björk
Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT, S		
Korallblylav	<i>Parmeliella triptophylla</i>	S		Även fertil
Svampar				
Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>	S		
Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT, S		
Doftticka	<i>Haploporus odoratus</i>	VU, §, S		Ovanligt frekvent
Harticka	<i>Innonotus leporinus</i>	NT, S		
Blackticka	<i>Junghuhnia collabens</i>	VU, S		
Svavelrisk	<i>Lactarius scrobiculatus</i>	S	Kalk	
Kötticka	<i>Leptoporus mollis</i>	NT, S		
Granticka	<i>Phellinus chrysoloma</i>	NT, S		
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	NT, S		
Stor aspticka	<i>Phellinus populicola</i>	S		
Vedticka	<i>Phellinus viticola</i>	S		
Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	VU, S		
Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT, S		
Fåglar				
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylis</i>	NT, §, N2, P		Hackspår